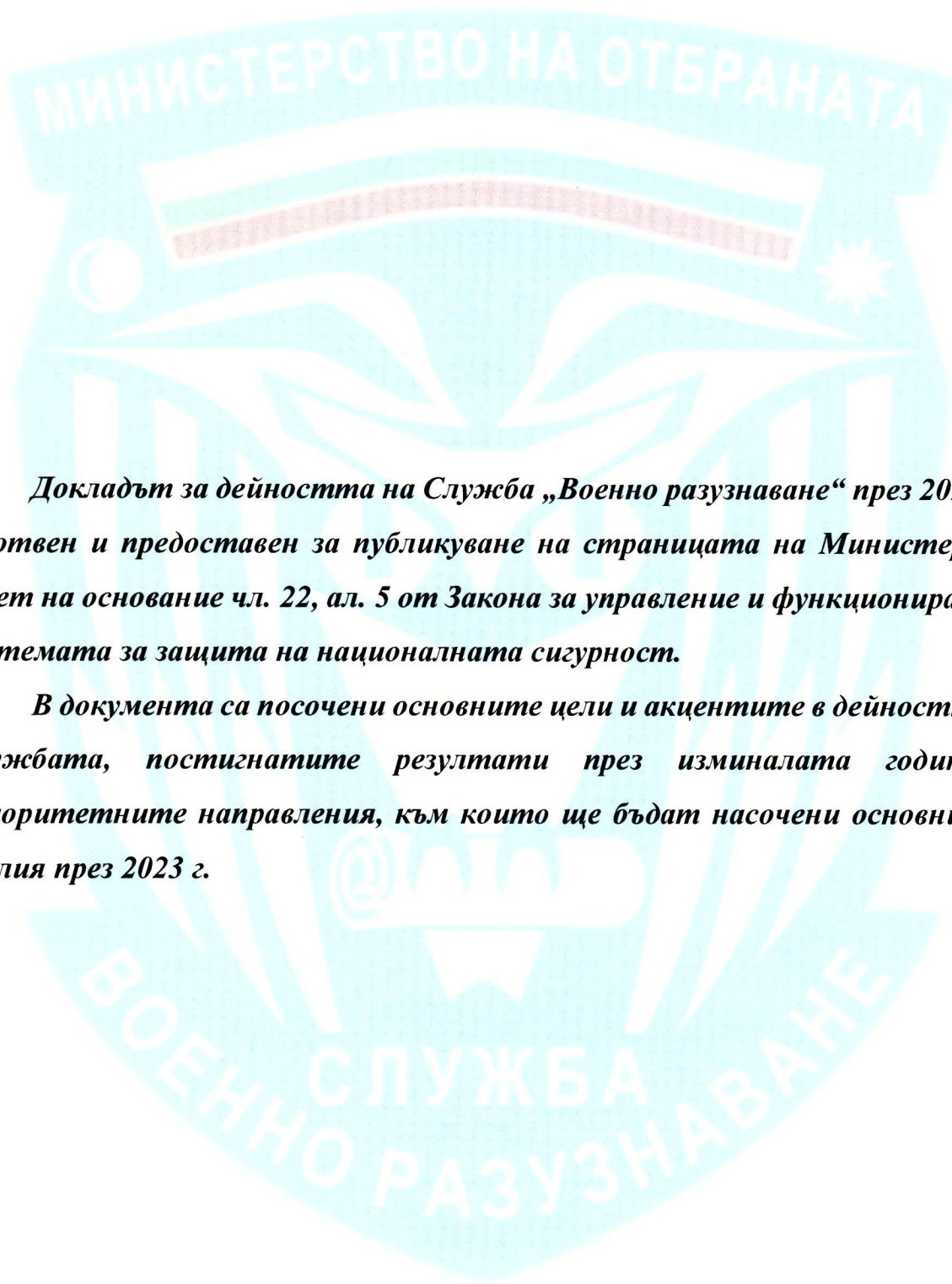

**ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
НА СЛУЖБА „ВОЕННО РАЗУЗНАВАНЕ“
ПРЕЗ 2022 Г.**

СОФИЯ,
ФЕВРУАРИ 2023 Г.

Докладът за дейността на Служба „Военно разузнаване“ през 2022 г. е изготвен и предоставен за публикуване на страницата на Министерския съвет на основание чл. 22, ал. 5 от Закона за управление и функциониране на системата за защита на националната сигурност.

В документа са посочени основните цели и акцентите в дейността на Службата, постигнатите резултати през изминалата година и приоритетните направления, към които ще бъдат насочени основните ѝ усилия през 2023 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Увод	4
II. Глобална и регионална среда на сигурност.....	5
III. Добиваща дейност.....	16
IV. Информационно-аналитична дейност.....	16
V. Международно сътрудничество.....	18
1. Военнодипломатическа дейност.....	18
2. Сътрудничество с НАТО и ЕС.....	19
3. Сътрудничество с партньорски служби.....	20
VI. Осигуряване на дейността	20
VII. Приоритети в дейността през 2023 г.	25

I. Увод

Дейността на Служба „Военно разузнаване“ (СВР, Службата) е организирана съгласно Закона за военното разузнаване, Закона за управление и функциониране на системата за защита на националната сигурност, Закона за отбраната и въоръжените сили на Р България, Правилника за устройството и дейността на Служба „Военно разузнаване“ (ПУДСВР) и актовете на министъра на отбраната, началника на отбраната и на директора на Службата.

Върху дейността на Службата се упражнява парламентарен, административен, финансов и съдебен контрол от предвидените в Конституцията и законите органи.

Службата: организира и води стратегическо разузнаване с използване на човешки ресурси и технически средства; обработва информацията, предоставена от разузнавателните структури в Българската армия (БА), НАТО и ЕС и от други партньорски служби; осъществява информационно осигуряване на дейностите на държавните институции в областта на сигурността и отбраната на страната; планира, управлява и контролира разузнавателния процес във въоръжените сили (ВС); участва в организацията и осъществяването на военно-дипломатическата дейност на Министерството на отбраната (МО); организира и осъществява кадровата политика, подбора и комплектуването с личен състав на структурите, обучението, квалификацията и преквалификацията и провежда специализираната и бойната подготовка на служителите си; гарантира вътрешната сигурност и контраразузнавателното обезпечаване на оперативно-разузнавателната дейност; осъществява самостоятелно ресурсно осигуряване.

В съответствие с мисията, функциите и задачите на СВР по Закона за военното разузнаване и Закона за управление и функциониране на системата за защита на националната сигурност основните ѝ усилия през 2022 г. бяха насочени към: добиването и анализа на стратегическа разузнавателна информация, съобразена с националните и съюзните приоритети; осъществяването на непрекъснато наблюдение, ранно откриване и предупреждение за рисковете и заплахите за националната сигурност и колективната отбрана; предоставянето на разузнавателна информация за

нуждите на планирането във въоръжените сили и за развитието на оперативни способности; осигуряването на разузнавателна информация в интерес на сигурността на български военни контингенти и отделни военнослужещи, участващи в операции и мисии на ООН, НАТО и ЕС извън територията на страната; планирането и координирането на разузнаването във въоръжените сили; развитието на информационно и оперативно сътрудничество с разузнавателните структури на НАТО и ЕС, с разузнавателните органи на държавите членки и с партньорските служби; осъществяването на непосредствено ръководство на Службата на военния аташе към задграничните представителства на Р България; управление на процесите по организационното изграждане и осъществяване на кадровата политика; ефективно и законосъобразно управление на дейността и ресурсите.

II. Глобална и регионална среда на сигурност

Основният фактор, оказал негативно влияние върху стратегическата среда на сигурност през 2022 г., и определящ предизвикателствата за националната сигурност на Р България, беше **инвазията на Русия в Украйна**.

Кремъл не постигна първоначално поставените си цели да овладее в рамките на няколко дни конкретни зони и райони украинска територия, да блокира ефективно Киев в качеството му на център на тежестта, да предизвика смяна на централната власт в Украйна и да създаде плацдарм за последващи действия на конкретни вторични направления на запад. Бойните действия преминаха през няколко фази с постепенно редуциране на линията на съприкосновение до настоящия фронт на активни бойни действия в източната и южната част на Украйна и периодично кинетично въздействие върху цели от предимно цивилната критична инфраструктура.

Продължаващият пълномащабен въоръжен конфликт оказва значително отражение не само върху Украйна и региона, но и в глобален аспект. Развитието му и свързаните с това поуки от практиката наложиха редица промени в схващанията и подходите за водене на бойни действия, както на Русия и на Украйна, така и на НАТО и страните - членки. С цел предприемане на ефективни контрамерки и минимизиране на негативните последици, държавите от

европейското и евро-атлантическото пространство наложиха адаптиране на политиките, плановете, военните способности и взаимодействието между страните в Алианса и в ЕС.

Успоредно, в регионален аспект деструктивна роля имаха индиректните опити на Москва да създаде **втора зона на нестабилност в Западните Балкани**, възползвайки се от съществуващите в региона проблеми и противоречия. Активността на руските специални служби на и от територията на определени държави от Западните Балкани се повиши значително през 2022 г. в опит да се компенсират щетите, нанесени на руските легални резидентури чрез експулсирането на руски дипломати от редица държави в Европа.

Ускориха се тенденциите към **нарастващо глобално противопоставяне** и преформатиране на международните отношения, а политиките на национално и на международно ниво бяха концентрирани върху усилията за преодоляване на възникналите социални, икономически и енергийни предизвикателства.

През периода нито един от замразените конфликти в **Черноморския регион** не беше разрешен, като главната заплаха за сигурността произтичаше от войната на Русия срещу Украйна и от нарастващото противопоставяне между Кремъл и Запада. Формулират се заплахи за използване на ядрено оръжие и се реализират сравнително успешни опити за промяна на международния ред и европейската система за сигурност.

Във вътрешен план усилията на централната власт в **Русия** бяха насочени към засилване на контрола върху обществените отношения във всички сфери. Всеобхватната мярка имаше за цел да неутрализира недоволството от войната в Украйна и да гарантира оцеляването на режима в Кремъл и на интегритета на Федерацията.

Във финансово-икономически аспект Москва се стремеше да поддържа стабилни параметрите на икономиката си в контекста на задълбочаващите се санкционен натиск и опити за изолация. Руската страна и специални служби до голяма степен успяха да противодействат на част от санкциите, насочени срещу ВС и военнопromишления комплекс на страната.

Във външен план Русия насочи усилията си към преориентиране на външнополитическата и търговско-икономическата си дейност от Европа към Азия и Африка, като отношенията ѝ с Китай, Индия и други незападни държави, в т.ч. с близки интереси, се задълбочиха. Същевременно руското идеологическо, информационно и геополитическо противопоставяне на Запада нараства с тенденция към по-нататъшна ескалация.

В **Украйна** войната продължава да нанася щети в особено големи размери върху всички сфери на социалния и икономическия живот. В резултат на руската инвазия бяха убити и ранени значителен брой цивилни лица, като хуманитарната обстановка в страната се влоши сериозно. Голяма част от украинците загубиха жилищата си или бяха принудени да ги напуснат, като понастоящем са вътрешноразселени лица или бежанци (по около 8 000 000), основно в страни от ЕС.

В политически контекст Киев задълбочи процеса по централизация на управлението и по неутрализиране на руското влияние в страната. Населението остана силно консолидирано около президента Володимир Зеленски и желанието за отпор срещу агресора.

Западната всестранна подкрепа е жизнено важна за оцеляването на украинската нация. В тази връзка дипломатическата активност на държавното ръководство на Украйна през годината имаше за основна цел да поддържа в дневния ред на европейската и евроатлантическата общност въпросите, свързани с руската военна инвазия и последиците от нея, необходимостта от нарастване на военната и финансово-икономическата подкрепа за Киев, както и увеличаването на санкционния, международноправния и дипломатическия натиск върху Кремъл.

Към момента **противостоящите си страни** демонстрират непоколебимост при преследване на целите си с военни средства, като **решаващите активни фази на войната предстоят през настоящата 2023 година.**

В **Беларус** Александър Лукашенко съхрани властовите си позиции. Опозицията на практика е неутрализирана. Същевременно, беларуската икономика претърпя значителни загуби, поради налаганите от Запада санкции.

Като ответна реакция Минск започна постепенно да задълбочава дипломатическите и търговско-икономическите си връзки с азиатски държави.

С развитието на конфликта в Украйна зависимостта на Беларус от Русия нарасна значително. Минск подкрепя руската агресия в политически и военен план, в т.ч. чрез предоставянето на Москва на беларуска територия, военна инфраструктура и оборудване. Запазва се заплахата от нова руска офанзива в Украйна през границата ѝ с Беларус.

В **Молдова** значителните усилия на държавното ръководство да гарантира европейския курс на развитие предизвикват увеличаване на външните и вътрешните заплахи за политическата и социално-икономическата стабилност. С агресивната си политика и влияние върху процесите в страната, Русия създава предпоставки за политическа дестабилизация с потенциал за задълбочаване. В този контекст, освен на лоялни към него партийни субекти, Кремъл продължава да разчита на зависимостта на Кишинев от руските газови доставки, на запазването на статута на непризнатата Приднестровска молдовска република и на присъствието на свои въоръжени формирования на нейна територия.

Средата за сигурност в региона на **Южен Кавказ** беше основно повлияна от отношенията между **Армения и Азербайджан**, които запазиха конфликтния си потенциал. Дипломатическите консултации по делимитация на границата, изграждане на комуникационните връзки и хуманитарни теми не постигнаха урегулиране на спорните въпроси и сключване на мирен договор. Периодичните гранични инциденти предизвикаха нова въоръжена ескалация и териториални загуби за Армения, която предприе курс на сближаване с ключови западни фактори. В **Грузия** продължи противопоставянето между управляващи и опозиция по основни въпроси от вътрешен, икономически и социален характер, както и по насоките за провеждане на необходимите реформи за получаване на статут на кандидат-член на ЕС.

Процесите в **Западните Балкани** се доминираха от стремежа за укоряване на европейската интеграция на държавите от региона, както и от усилията на местните управляващи да обезпечат енергийната сигурност на страните и да смекчат негативното влияние на инфлационните процеси върху националните

икономики. Същевременно стартиралите преговори за присъединяване на **Албания** и Р Северна Македония (РСМ) към ЕС и полученият статут от Босна и Херцеговина (БиХ) на държава - кандидат за членство, имаха известен стабилизиращ ефект в региона.

Въпреки това, в **Република Северна Македония** съществените конституционни промени не се реализират, а Договорът за добросъседство и приятелство с България се прилага частично избирателно. Установиха се опити на Скопие да въздейства върху българските малцинства в съседни държави с цел да се припознаят като „македонски“. Неконструктивната **политика на властите на РСМ спрямо София** намира все по-изразена подкрепа и от някои външни фактори. Продължиха опитите на северномакедонската страна за използването на определени международни организации, с цел нанасяне на имиджови щети на Република България. Тенденцията ще се запази и ще продължи да изисква бдителност от българските власти. В допълнение, през 2022 г. традиционно не се констатира напредък по изграждане на ключовия за НАТО коридор № 8 в частта му през територията на РСМ.

Потенциалът за дестабилизиране на **БиХ** се запазва, включително поради междуетническите разделения и различните визии на държавнотворните народи относно бъдещето на общата държава.

Членството на **Сърбия** в ЕС остава водещ приоритет на нейната външна политика, но при запазване на приятелските връзки с Русия и Китай. В този аспект страната подкрепя териториалната цялост на Украйна, но отказва да се присъедини към антируските санкции и да съгласува изцяло външната си политика с европейската. Същевременно липсата на напредък в преговорите с **Косово** продължава да оказва пряко въздействие върху обстановката в северните косовски общини с преобладаващо сръбско население, където конфликтният потенциал се запазва. Посредничеството и присъствието на международната общност в Косово остават основен гарант за въздържане на Белград и Прищина от действия с потенциално негативно влияние върху регионалната стабилност.

Ролята на международната общност е значима и за преодоляване на политическата криза в **Черна гора** с цел продължаване на проевропейския ѝ курс на развитие.

През периода обстановката в **Турция** беше доминирана от предстоящите президентски и парламентарни избори. Резултатът от тях ще оказва дълготраен ефект върху развитието на процесите в страната и ще определя нивото на стабилност в политическия дневен ред. Те се провеждат в символична година, когато се отбелязва 100 години от основаването на турската република.

Въпреки сложната икономическа обстановка, турската държава отчете положителен растеж на националното стопанство. Основен проблем остава високата инфлация. Предизвикателство пред управляващите ще бъде справянето с последствията от земетресението (06.02 т.г.), засегнало десет области в Югоизточната Турция.

Анкара реализира поредица успешни дипломатически инициативи, свързани с посредническата ѝ роля в търсене на мирно решение на войната в Украйна, както и на варианти за овладяване на глобалната продоволствена криза. Активните ѝ действия спомогнаха за повишаване на имиджа на турското ръководство в международен и повишаване на доверието към него във вътрешен план.

През 2022 г. турската държава ефективно възпрепятства допълнителното нарастване на мигрантския натиск към българските граници и изигра решаваща роля при неутрализирането на конкретни асиметрични рискове и заплахи за сигурността на европейски държави.

Анкара допринесе съществено за създаване на предпоставки за гарантиране на предвидимостта на енергийните доставки за българската държава в кратко - и средносрочен план.

През отчетната година отношенията между България и **Гърция** отбелязаха допълнително утвърждаване и надграждане в почти всички сфери. Продължи укрепването на икономическите взаимовръзки между южна България и Северна Гърция до степен да се формира своеобразна „единна икономическа зона“. Гръцката държава поема една все по-ясно очертаваща се роля на стратегически

фактор за енергийната и продоволствена сигурност на България и Западните Балкани като цяло.

Отношенията с **Румъния** продължават да се доминират от амбициите на двете страни за влизане в Шенгенското пространство и редица енергийни и инфраструктурни проекти, част от които съществено биха допринесли за развитие на военната мобилност и свързаност в направление юг – север.

Напрежението в **Източното Средиземноморие** се съхрани, включително поради преминаващите през него важни енергийни трасета и наличието на въглеводородни находища, което допълнително затруднява постигането на консенсус по делимитацията на морските граници и изключителните икономически зони на държавите от региона. Ситуацията се усложнява от интереса към него на Русия, която оценява стратегическото му значение за стабилността на Балканите, Близкия Изток и Северна Африка.

В **Близкия Изток и Северна Африка** напрежението и нестабилността се запазиха. Усилията на международната общност и на водещи глобални и регионални фактори за разрешаване на конфликта в **Сирия** не доведоха до съществени промени в обстановката и до прекратяване на въоръженото противопоставяне. Страната остава разделена на зони на влияние. Не беше уреден кюрдският въпрос, а радикални и терористични групировки продължиха да развиват дейността си на сирийска територия. В **Ливан и Йордания** задълбочаването на политическите, финансовите и икономическите проблеми периодично пораждаше напрежение. В Северна Африка се запазиха съперничеството между **Алжир и Мароко** (включително противоречията по статута на Западна Сахара) и институционалното и политическото разделение в **Либия**, а средата на сигурност в **Мали** остана влошена.

В **Ирак** беше сформирано консенсусно правителство, което продължи водената до сега балансирана политика спрямо САЩ и Иран и насочи усилията си към преодоляване на хуманитарната криза. Политическата нестабилност и влошената икономическа ситуация обаче остават основни фактори с негативно въздействие върху обстановката по сигурността.

Развитието на конфликта в **Йемен** се определяше главно от поддържането на примирието между радикалното движение „Ансар Аллах“ и Международно признатото правителство в Аден. Диалогът за неговото удължаване оказва благоприятно въздействие върху социално-икономическата обстановка в страната, като вследствие на прекратените бойни действия беше разширен достъпът до горива и стоки от първа необходимост. Въпреки усилията на преговарящите и на международните фактори, макар и с нисък интензитет въоръженото противопоставяне се запази.

Отказът на **Иран** да приеме, определеното от ЕС като окончателно, предложение за споразумение по прилагането на Съвместния всеобхватен план за действие оказва негативно влияние върху преговорите. Развитието на ракетната и космическата програми остана главен приоритет за Иран. Основен дестабилизиращ фактор във вътрешнополитически аспект и предизвикателство за стабилността на управляващия режим са продължаващите протести в страната. Същевременно усилията на управляващите да прехвърлят отговорността за тях и респективно за влошената среда за сигурност на външни фактори (САЩ, Израел, Саудитска Арабия и държави от ЕС) съдържат потенциал за изостряне на отношенията между тях и Техеран, което е възможно да усложни обстановката и в регионален план. Водената от иранската страна външна политика беше насочена към подкрепа за управляващите в Сирия и за радикални организации, действащи в Ливан, Ирак и Йемен.

В **Афганистан** движение „Талибан“ наложи свой модел на държавно управление (на основата на шериата). Отделни регионални и надрегионални терористични организации активизираха дейността си в страната, общественото недоволство се повиши и се задълбочиха негативните икономически и хуманитарните проблеми. Усилията на Движението за международно легитимиране на настоящото управление не постигнаха успех.

В **Пакистан** политическите противоречия и финансово-икономическите трудности се изостриха, което е предпоставка за усложняване на средата на сигурност.

Социално-икономическото неравенство в отделните държави, както и войната в Украйна обуславяха процесите в региона на **Централна Азия**. Протестите през януари в **Казахстан** поставиха началото на конституционни реформи, но и консолидираха обществената подкрепа за президента Касим-Жомарт Токаев с преизбирането му на поста. Неразрешените териториални спорове продължиха да генерират нестабилност и бяха главната причина за поредна ескалация и въоръжени сблъсъци между **Таджикистан и Киргизстан**. Същевременно войната в Украйна предизвика страните от региона да преразгледат външната си политика и да увеличат усилията си в търсенето на варианти за по-независим от Кремъл курс на развитие.

Акценти в политиката на държавното ръководство на **Китай** през 2022 г. бяха съхраняването на социално-икономическата стабилност в страната и нарастването на влиянието ѝ в международните отношения. Основно предизвикателство във вътрешен план беше справянето с разпространението на COVID, като строгите противоепидемични мерки имаха негативно влияние върху глобалните вериги за снабдяване и доведоха до повишено вътрешно недоволство. Въпреки това ключовият XX конгрес на Китайската комунистическа партия отново преизбра (трети мандат) за генерален секретар Си Дзинпин и затвърди водената от Пекин политика. Във външнополитически аспект тя продължаваше да се формира от стремежите на азиатската държава за промяна на установения международен ред и от задълбочаващото се противопоставяне със САЩ. Същевременно Китай разширяваше сътрудничеството си с Русия и с развиващите се страни, както на двустранна основа, така и в рамките на многонационални формати (БРИКС, Шанхайската организация за сътрудничество, Китай - Съвет за сътрудничество на страните от Персийския залив и др.). В тази насока азиатската държава представи и инициативата си за Глобална сигурност.

През 2022 г. средата на сигурност на **Корейския полуостров** беше силно повлияна от КНДР и стремежите на Ким Чен Ун страната му да получи официален статут на ядрена сила. Пхенян отхвърли предложението на Сеул за подновяване на преговорите срещу икономически стимули и напълно изключи

възможността за ядреното си разоръжаване. Наред с това предприе действия за сближаване на отношенията с Русия.

През 2022 г. значително се увеличи **миграционният натиск**, като за разлика от предходни години не наблюдавахме традиционен зимен сезонен спад в опитите за нелегално преминаване на границата. Повишен беше и интензитетът на придвижване по морските маршрути към Европа (основно Източния и Централен средиземноморски маршрути). Лавинообразно се увеличава броят на трафикантските мрежи, голяма част от които е изградена от мигранти, успешно преминали в държавите по съответните маршрути.

В контекста на продължаващата нестабилност, високите нива на безработица, социалната неудовлетвореност и общественото недоволство преобладаващо сред младото население на държавите-източници на миграция в Близкия изток, Африка и Азия, очакваме и през 2023 г. да наблюдаваме интензивно експлоатиране на миграционните маршрути към Европа, вкл. през територията на България. В тази връзка се запазва и рискът от използването на миграционните проблеми в насочени срещу ЕС хибридни операции, както и за инфилтрирането в европейски държави на членове и последователи на терористични групировки.

Същевременно социалноикономическите проблеми, агресивната пропаганда и дезинформацията водят до повишена чувствителност на населението, понижаване на прага на търпимост и задълбочаване на **етнико-религиозното разделение**. Това от своя страна благоприятства **процесите на радикализация**. Паралелно с религиозната радикализация нарастват крайнодесните екстремистки прояви. Индикатори за това са разкритата през декември 2022 г. крайнодясна терористична мрежа в Германия, както и нападението (23.12.2022 г.) срещу клуб на Кюрдския демократичен съвет във Франция. Запазва се повишена и степента на заплахата, произтичаща от религиозно мотивиран тероризъм и по-конкретно от инфилтрирани в държави от ЕС членове и последователи на т.нар. „Ислямска държава“ и „Ал Кайда“.

Очертава се трайна тенденция към нарастване на **рисковете за киберсигурността**. В контекста на руската инвазия в Украйна държави от ЕС,

вкл. България, бяха подложени на многократни и продължителни офанзивни кибероперации. Използването на кибератаки срещу обекти от критичната инфраструктура в съчетание с други хибридни прийоми и враждебни действия като организиране на мащабни информационни и дезинформационни кампании и опити за провокиране на социално недоволство и миграционни процеси, диверсии и саботажи ще продължи и през 2023 г. Това поставя на сериозно изпитание националните и колективни механизми за вземане на решения и противодействие на потенциалната агресия.

Енергийната сигурност остана сред важните аспекти на глобалната среда на сигурност. През 2022 г., паралелно с военната инвазия срещу Украйна, Москва продължи активно и офанзивно да използва енергийната политика като елемент от цялостната си военно-политическа кампания. Чрез комплекс от технически, политически и икономически мерки бяха ограничени енергийните доставки за т.нар. „неприятелски държави“ с цел да се предизвика икономическо, социално и политическо напрежение и да не се допусне единна реакция на страните (най-вече от ЕС) срещу войната.

Рязкото усложняване на средата на енергийната сигурност създаде необходимост от спешно намиране на нови източници и маршрути за доставка на енергийни суровини. Държавите от ЕС в значителна степен се справиха успешно с предизвикателствата, ограничавайки потреблението на енергоресурси и въвеждайки компенсаторни механизми за най-засегнатите сегменти от социалната и икономическата сфера. Активизираха се плановете и дейностите по множество проекти за нови терминали за регазификация на втечен природен газ, подземни хранилища и интерконекторни връзки, които в близко- и средносрочна перспектива да ускорят процеса на енергийна диверсификация на европейските страни. Настоящата конфликтна среда очерта трайната тенденция към прекъсване на досегашните енергийни връзки между Русия и Европа и на преориентиране на страните (в т.ч. България) към нови партньорства във всички сектори на енергетиката. В средно- и дългосрочен план за европейските страни ще нараства значението на региони и държави, които биха могли да

представляват подходяща алтернатива - Каспийския регион, Източното Средиземноморие, Близкия изток, Северна Африка, Северна Америка.

III. Добиваща дейност

Добиващата дейност се осъществяваше в съответствие с информационните задачи за 2022 г., допълнително постъпилите искания за разузнавателна информация и декларираните ангажименти в рамките на разузнавателните общности на НАТО и ЕС чрез изградените за целта способности самостоятелно или съвместно със структури на НАТО, ЕС и партньорски служби.

Усилията бяха насочени към устойчиво и гъвкаво управление на разузнавателните способности в съответствие с особеностите и измененията на средата на сигурност, възникнали в резултат на войната в Украйна, както и в зоните на разузнавателна отговорност и интерес чрез: определянето и промяната на приоритетите в тях и формулиране на информационните задачи; оптимизирането, създаването на нови, ротацията и/или прегрупирането на действащи органи за разузнаване с цел добив на актуална и изпреварваща информация, а така също и за осигуряване на разузнавателна поддръжка на операции и мисии на НАТО и ЕС с участието на български военни контингенти; противодействието на асиметричните, хибридните и други транснационални рискове и заплахи за националната сигурност и колективната отбрана; надеждното ръководство и целевото разширяване на източниците в регионите от интерес за националната и колективната сигурност; поддържането в непрекъснат режим на работа и надграждането на системата за електронно разузнаване; усъвършенстването на способностите за разузнаване чрез изображения и разузнаване от открити източници; оптимизирането и надграждането на сътрудничеството с партньорски служби и сродни служби в Р България в рамките на съвместни специални операции; развитието на способности в областта на киберразузнаването.

IV. Информационно-аналитична дейност

Анализът на информационно-аналитичната дейност показва, че през 2022 г. Службата е изготвяла и разпространявала разузнавателни информационни продукти, необходими за формиране на държавната политика в

областта на националната и колективната сигурност. Осъществяваше се своевременно и надеждно информационно осигуряване на дейността на държавното и военното ръководство при планирането и вземането на важни за страната и развитието на въоръжените сили решения. Бяха изготвяни разузнавателни информации в интерес на сигурността на българските военни контингенти, участващи в операции и мисии извън територията на страната. С особено внимание беше следено, анализирано и прогнозирано развитието на военната инвазия на Русия срещу Украйна с оглед идентифицирането на заплахите за съюзната, регионалната и националната сигурност. По Близкия изток, Северна и Централна Африка приоритет беше изготвянето на информационни документи, които отговарят на националните и съюзните потребности. По отношение на Източна Азия усилията бяха насочени към отразяването на вътрешно- и външнополитическата ситуация и процесите в Китай, КНДР и Р Корея.

Акценти в дейността бяха оценяването на текущото положение и перспективите за развитие на военнополитическата, икономическата и хуманитарната обстановка в черноморския регион и Западните Балкани.

В следствие на очертаната дългосрочна тенденция към прекъсване на досегашните енергийни връзки между Русия и Европа и преориентиране на страните към нови партньорства в енергетиката, значителни усилия бяха положени за изясняване на възможности за развитие на нови взаимноизгодни връзки.

Изпълнението на задачите по противодействие на заплахите от хибриден характер беше насочено към адекватно информационно осигуряване на висшите държавно и военно ръководство по въпроси, свързани с анализ на риска, оценка на заплахите, прогнози и препоръки за осъвременяването на мерките за превенция и отговор.

Подпомагането на началника на отбраната при ръководството на разузнаването в Българската армия и подобряване на оперативното взаимодействие и координацията на структурите на СВР с дирекциите от щаба на отбраната се осъществяваше своевременно. В началото на годината беше

сформиран Ситуационен център в МО, за поддържане на ситуационна осведоменост и актуална информация за развитието на обстановката (бойните действия) в Украйна. Служителите от СВР ежедневно изготвяха необходимите доклади за ефективната работа на центъра.

Службата оказваше експертна помощ на разузнавателните структури в БА при подготовката за използване на силите и средствата. През 2022 г. приключи основната част по разработването на „Концепция за развитие на разузнаването и електронната война във въоръжените сили на Р България“, в която са анализирани съществуващите и бъдещи предизвикателства пред разузнаването и електронна война, породени от настъпилите промени в средата на сигурност. На тази база бяха определени основните приоритети и изисквания при изграждането и развитието на необходимите способности, свързани с организиране и водене на ефективно разузнаване и електронна война.

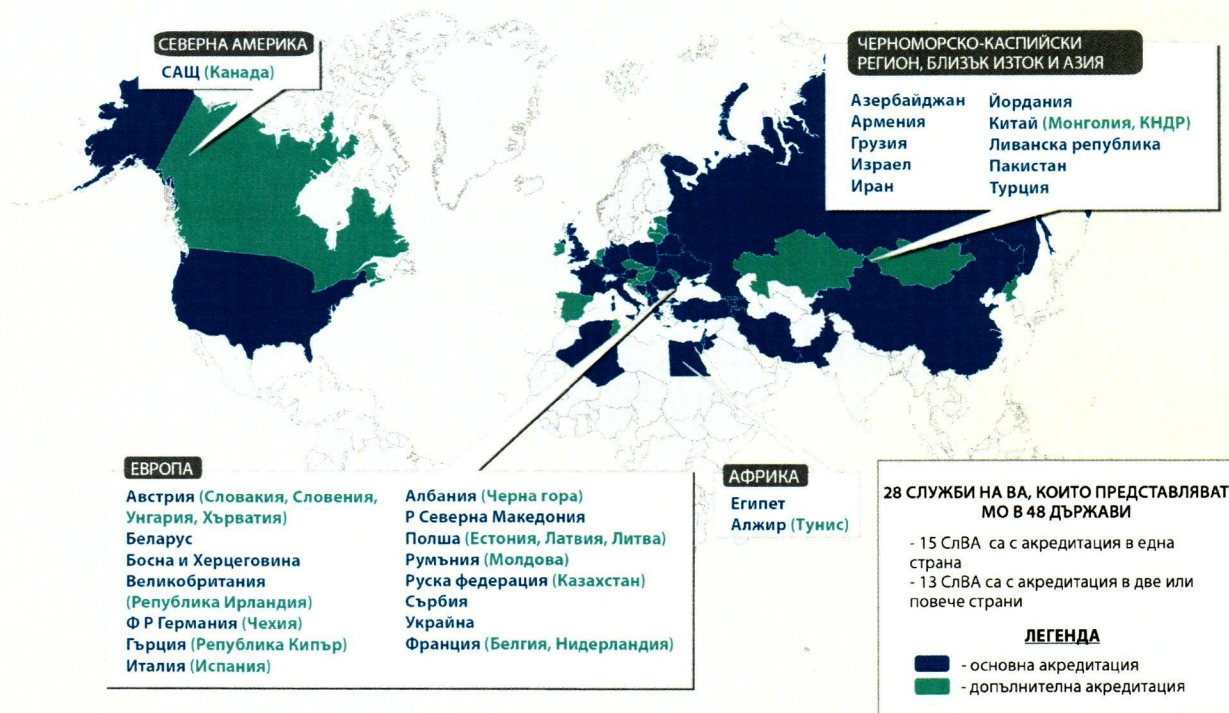
V. Международно сътрудничество

1. Военнодипломатическа дейност

Службите на военния аташе (СлВА) подпомагаха министъра на отбраната при осъществяване на неговите правомощия в областта на отбраната, националната сигурност и международното военно сътрудничество. Приоритет в дейността на СлВА беше оказването на подкрепа при реализирането на националните програми и планове за развитие на отбраната и въоръжените сили.

Съществена задача беше поддържане и развитие на изграденото добро ниво на двустранно сътрудничество със страните, в които Р България има акредитирани аташе по отбраната / военен аташе. Значителни усилия бяха положени за осъществяване и развитие на военнотехническото сътрудничество, съобразно националните приоритети.

Министерството на отбраната осъществява военнодипломатическа дейност чрез **28** представителства на СлВА, акредитирани в **48** държави (диаграма 1).

Диаграма 1. Представителства на СлВА

2. Сътрудничество с НАТО и ЕС

През годината Службата участва активно в дейността на военните разузнавателни структури на НАТО и ЕС. СВР получи високо признание за подпомагане развитието на разузнавателните структури и за разузнавателното осигуряване на процесите по вземане на решение от висшите им политически и военни органи.

През 2022 г. Службата организира и проведе в София Конференция по средата за сигурност в страните от Западните Балкани. Форумът се домакинства от България и Хърватия на ротационен принцип.

Национални представители от СВР се включиха в работата на комитети, бордове и работни групи на НАТО, с което подпомогнаха прецизирането и актуализирането на документи от съгласуваната разузнавателна продукция, допринесоха за дейността по приоритетни проекти за повишаване на колективните разузнавателни способности и изграждане на нови.

Успешно се извършиха ротации на военнослужещи от състава на СВР на международни позиции в НАТО и ЕС.

Службата изпълни поетите задължения за ситуационна осведоменост и информационно осигуряване на разузнавателните структури на НАТО и на ЕС. Предоставените информационни материали акцентират върху традиционните и новите рискове и заплахи за сигурността. По този начин беше оказана подкрепа в процеса на вземане на решения от ръководните органи на двете международни организации.

Основен фокус в дейността на разузнавателните общности на Алианса и Съюза беше руската инвазия в Украйна и информационното осигуряване на ВК на НАТО, Северноатлантическия съвет и системите за разузнавателно предупреждение и оповестяване.

3. Сътрудничество с партньорски служби

През 2022 г. постепенно беше възстановен и задълбочен обхватът на оперативното сътрудничество с партньорските служби (ПС). От страна на ръководството на СВР бяха създадени необходимите предпоставки за задълбочаване на развитието на партньорските отношения и разширяване на взаимноизгодното сътрудничество. През периода бяха провеждани работни срещи по съвместните проекти. Бяха проведени курсове за повишаване на квалификацията на личния състав на Службата с подкрепата на ПС. Съществен акцент беше поставен върху организирането и реализирането на съвместни специални операции за добив и обмен на разузнавателна информация за обекти и фактори в конфликтни региони, пораждащи асиметрични или конвенционални рискове и заплахи. Качеството на сведенията се запази на високо ниво и беше постигнато увеличение в количествено отношение.

VI. Осигуряване на дейността

Усилията през 2022 г. бяха насочени към прилагането на интегриран системен подход за ефективно, оптимално и законосъобразно управление на дейността и ресурсите. Целта на управлението на собствеността и стопанските дейности бе оптимално осигуряване с материални и нематериални продукти, услуги и инфраструктура, необходими за поддържане и развитие на разузнавателните способности на Службата. Това се осъществи в следните

направления - програмиране и бюджетиране на ресурсното осигуряване, възлагане на обществени поръчки, логистично осигуряване и поддръжка.

Дейностите по програмиране и бюджетиране на ресурсното осигуряване и възлагане на обществени поръчки бяха включени във взаимосвързаните елементи на Системата за финансово управление и контрол. Пълноценното й функциониране допринесе за успешното преразпределение и изразходване на ресурсите, спазването на принципите за прозрачност и отчетност в дейността, чрез точно изпълнение на законовите разпоредби, както и изпълнение на вътрешноведомствената нормативна и регламентираща база с цел тяхното администриране, разходване, отчитане и контрол. През годината не бяха констатирани нарушения и несъответствия в документите, предоставяни от доставчиците на продукти и услуги.

В Службата продължава осъществяването и устойчивото развитие на политиката по отношение на осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд и намаляване и предотвратяване на рисковете за живота и здравето на служителите, основаващи се на принципа на превенцията и изпълнение на изискванията над минималните, определени в нормативната и регламентиращата уредби. Основната цел беше доразвиване на политиката по здравословни и безопасни условия на труд в съответствие с променената работна среда в интерес на запазване на устойчива работоспособност на служителите, профилактика на умората и стреса и увеличаване на производителността на труда.

Управлението на процесите по организационното изграждане и кадровата политика, подбора на личния състав, социалната дейност и осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в Службата се осъществяваше в съответствие с ПУДСВР, нормативните и регламентиращите документи.

В съответствие със сроковете заложи в Плана за развитие на въоръжените сили на Р България до 2026 г и в изпълнение на заповедите на министъра на отбраната относно извършване на организационно-щатни промени в структури на пряко подчинение на министъра на отбраната и формирования от Българската армия през 2022 г., със заповед на директора на СВР беше създадена

организация за извършване на организационно-щатни промени в Службата и в.ф. 22050 през 2022 г., считано от 01.12.2022 г.

С Постановление № 382/28.11.2022 г. на Министерския съвет бяха приети изменение и допълнение на ПУДСВР и Класификатора на длъжностите в СВР. В указаните срокове бяха разработени и утвърдени функционалните характеристики на структурите на СВР и длъжностните характеристики на служителите, по новите длъжностни разписания на Службата.

Продължиха усъвършенстването на системата за изучаване и подбор на военнослужещи и граждански лица и оптимизирането на процедурата по приемане на служители.

Придобиването на нови знания и умения, усъвършенстването на специализираната подготовка и повишаването на квалификацията на служителите от СВР се осъществяваше в съответствие с нормативната уредба за следдипломна квалификация на служителите в страната и чужбина.

Поддържането на бойната готовност в Службата се осъществяваше в съответствие с изискванията на Директивата за бойна готовност на въоръжените сили на Р България, заповедите на отговорните длъжностни лица, регламентиращите и планиращите документи.

Отдыхът на личния състав и възстановяването на служителите, завърнали се от международни мисии, се организираха по график в почивните бази на МО.

Остава високо нивото на неокомплектуваност с личен състав на СВР поради планирането на финансовите средства за издръжка на служителите на базата на списъчния състав. Приоритетно се полагаха грижи за развитието и най-рационалното използване на човешкия потенциал.

Службата като част от системата за защита на класифицираната информация (КИ) в Р България извършва непрекъснат анализ на средата за сигурност в рамките на своята компетентност. За минимизиране на рисковете и заплахите за функционирането на системата за защита на КИ в СВР се прилагат конкретни мерки, които са обект на постоянен анализ и контрол. Мерките за защита на КИ в областта на персоналната сигурност гарантират достъп до КИ, при спазване на принципа „необходимост да се знае“, само на служители от

Службата и на физически лица, притежаващи разрешения за достъп до класифицирана информация (РДКИ). Спазват се разпоредбите в областта на персоналната сигурност при провеждането на процедурите по проучване за надеждност. Чрез извършените проучвания на лицата са приложени мерките за защита на класифицираната информация в областта на персоналната сигурност.

През 2022 година са издадени 291 РДКИ до национално ниво и 319 са прекратени. Също така са издадени сертификати за достъп до КИ на НАТО - 54 и на ЕС - 45.

Продължи първоначалното и текущо обучение в областта на защитата на КИ на служителите на Службата с цел придобиване на допълнителни познания. Във връзка с чл. 61, ал.2 от ППЗЗКИ беше проведено функционално обучение за завеждащ регистратура, а във връзка с чл. 89 от ППЗЗКИ и Задължителните указания за пренасяне на документи и/или материали, съдържащи КИ, чрез куриери - служители в организационни единици, беше проведено функционално обучение за куриери на служители от Службата.

През годината бяха извършени 15 проверки по чл. 56 от ЗЗКИ, от които 10 са приключили.

През отчетния период няма откази за издаване на разрешения за достъп до класифицирана информация.

Изградената система за защита на КИ в областта на индустриалната сигурност в Службата осигурява нейната защита при спазване на принципите „необходимост да се знае“ и „всеобхватност“. При провеждането на процедурите по проучване за надеждност на физически и юридически лица, които кандидатстват за изпълнение на договор или изпълняват такъв със Службата се спазват разпоредбите в областта на индустриалната сигурност.

Техническите средства и системи за физическа сигурност се експлоатират и поддържат в изправност. Пропускателният режим и охраната на всички райони на Службата се осъществява съгласно регламентиращите документи.

Експлоатацията, развитието и защитата на КИС на СВР за създаване, обработване, ползване, съхраняване и обмен на КИ се осъществяваха в съответствие с Наредбата за сигурността на комуникационните и

информационните системи и приетите от Държавната комисия по сигурността на информацията задължителни указания за реда за провеждане на процедури по акредитиране на комуникационните и информационните системи за работа с КИ на ЕС и/или НАТО.

През 2022 г. комуникационните и информационните системи на СВР осигуриха непрекъснати, надеждни и защитени комуникационни и информационни услуги за управление на структурите и органите на Службата на територията на страната и зад граница.

Продължи развитието и експлоатацията на системите на НАТО BICES и SIGINT COINS и системата на Европейския съюз КИС „EUZEUS”, които отговарят на изискванията за сигурност, определени в директивите на НАТО и ЕС и притежават валидни сертификати за сигурност.

Използването, съхраняването и пренасянето на криптографските средства, криптографските материали и друга документация, свързана с криптографската сигурност, се осъществяваше в съответствие с ЗЗКИ, ППЗЗКИ и НКСКИ. През годината не бяха констатирани случаи на компрометиране на сигурността на използваните КИС и криптографски мрежи.

През 2022 г. усилията за контраразузнавателно и оперативно осигуряване бяха съсредоточени в ефективно и цялостно обезпечаване на всички дейности и органи на СВР. Изготвена и приета беше наредба, която определя условията и реда за психологическо осигуряване в СВР.

Дейността на логистичните органи през 2022 г. беше насочена към поддържане и усъвършенстване на придобитите способности за логистично осигуряване на дейността на Службата на и извън територията на страната. Разходването на финансовите ресурси в Службата се извършваше в съответствие с изискванията на Закона за публичните финанси, Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор, както и всички нормативни актове, документи и указания, отнасящи се до дейността на бюджетните предприятия. Упражняваше се контрол върху процесите по планирането, съставянето, изпълнението и отчитането на бюджета при спазване на определените в чл. 20 от Закона за публичните финанси принципи на всеобхватност, отчетност,

отговорност, адекватност, икономичност, ефикасност, ефективност, прозрачност, устойчивост и законосъобразност на разходите с оглед да не се поемат нови задължения за разходи, надхвърлящи общия размер на утвърдените разходи в годишния бюджет и определените месечни лимити.

VII. Приоритети в дейността през 2023 г.

През 2023 г. основен приоритет остава мониторингът на средата на сигурност с цел ранно откриване и предупреждение за рисковете и заплахите за националната и колективната сигурност.

Усилията ще бъдат насочени към: своевременно информационно осигуряване на висшите държавно и военно ръководство на Р България при планиране и провеждане на националните политики в сферата на сигурността, отбраната и външните отношения; водене на непрекъснато наблюдение, ранно откриване и предупреждение за рисковете и заплахите за националната сигурност и колективната отбрана; подпомагане на министъра на отбраната при осъществяване на неговите правомощия в сферата на отбраната, националната сигурност и международното военно сътрудничество чрез осъществяване на непосредствено ръководство на СлВА към задграничните представителства на Р България; поддържане и развитие на способности за осигуряване с разузнавателна информация на командирите и щабовете от БА и националните военни контингенти, участващи в операции и мисии на НАТО и ЕС; участие в работата на органите за ръководство на разузнаването на НАТО и ЕС и осъществяване на сътрудничество и обмен на информация с разузнавателните им структури и с ПС; ефективно управление и използване на човешките ресурси, осъществяване на кадровата политика и комплектуването на Службата с личен състав; своевременно изпълнение на процесите по организационното изграждане; подобряване на системата за подбор на военнослужещи и граждански лица съобразно функциите и потребностите на СВР; усъвършенстване на обучението и специализираната подготовка на служителите; подобряване на социалната дейност; ефективно управление на работната среда, осигуряваща условия за мотивиране и за кариерно развитие на служителите; надеждно контразузнавателно обезпечаване и осигуряване на

вътрешната сигурност на СВР; гарантиране на защитата на КИ; акредитиране на КИС и изпълнение на специфичните изисквания и процедурите за сигурност на КИС; пълноценно ресурсно осигуряване за изпълнение на главната цел и приоритетите на СВР чрез прилагане на системата за финансово управление и контрол в Службата; организиране и прилагане на интегрираната система за управление на ресурсите на СВР, програмиране, бюджетиране, управление на риска и инвестиционните проекти; организиране на цялостния процес по провеждане на обществените поръчки и сключване на договори за доставки, услуги и строителство; организиране, планиране и изпълнение на процесите по придобиване и поддържане на материалните ресурси, както и на отдадените за ползване инфраструктурни обекти на територията на страната и зад граница; всестранно осигуряване на ежедневната дейност на Службата с услуги, материални и инфраструктурни ресурси; гарантиране на прозрачност и отчетност в работата, недопускане на условия за възникване на корупция и конфликт на интереси и осъществяване на ефективни административен и финансов контрол.

ДИРЕКТОР НА СЛУЖБА „ВОЕННО РАЗУЗНАВАНЕ“

БРИГАДЕН ГЕНЕРАЛ

ВЕНЕЛИН ВЕНЕВ

20.02.2023 г.